

SAMO CHALUPKA

„Pravde žil som, krivdu bil som – verne národ môj

ľúbil som“

(epitaf z básne Branko)

SAMO CHALUPKA – MOR HO!

Vrcholným dielom Sama Chalupku je hrdinská báseň Mor ho!

Básnik v nej vyjadril revolučné myšlienky štúrovcov, hrdosť na národ, odhodlanie bojovať proti útlaku.

Jeho cieľom nebolo verné zobrazenie histórie, ale vyjadrenie hlbokého vlasteneckého cítenia. Dej básne je stručný. Odohráva sa v 4.str. na rovinách pri Dunaji pod Devínom.

Rímsky cár sa tu utáborí so svojím vojskom s úmyslom podmaniť si Slovanov. Skupina slovenských junákov prichádza k cárovi:

**„Oni čelom nebijú, do nôh neпадajú:
Taká otroč neznáma slovenskému kraju;
Lež Božie dary nesú, chlieb a soľ, cárovi
A smelými sa jemu primlúvajú slovy;“**

Keď cár odmietne ich dary so slovami, že prišiel zotročiť národ, podmaniť si ho, skupina poslov sa vrhne na Rimanov s výkrikom Mor ho!

**„- Hoj, mor ho! detvo môjho rodu,
kto kradmou rukou siahne na tvoju slobodu:
a čo i tam dušu dáš v tom boji divokom:
mor ty len, a voľ nebyť, ako byť otrokom.“**

Všetci členovia družiny padnú v boji proti presile. Slovenskí junáci si radšej zvolili smrť ako porobu. Obetovali život za vznešené ideály a za svoju vlasť.

Báseň sa končí odsúdením vrahov a výzvou do boja za slobodu.

Chalupka sa nezameriava na opis boja, vyzdvihuje hrdosť a smelosť junákov, ich túžbu po mieri a slobode, odsudzuje násilie a zotročenie. Zdôrazňuje rovnosť človeka s človekom, národa s národom. (Mor ho! bolo počas SNP výzvou do boja proti fašizmu.)